

Etelämanner-tutkimuksen 60. juhlavuosi

Tällä viikolla tulee kuluneeksi kuusi vuosikymmentä Etelämanner-tutkimuksen tieteellisen toimikunnan (SCAR, the Scientific Committee on Antarctic Research) menestyksekkään kansainvälisen yhteistyön alkamisesta. Haagissa 3-5.2.1958 pidetyn ensimmäisen kokouksen jälkeen SCAR on kasvanut tuhansien tutkijoiden kansainväliseksi verkostoksi, jonka tavoitteena on Etelämantereen tieteellinen tutkimus ja josta on hyötyä koko yhteiskunnalle.

Yhteensä 43 jäsenvaltion tiedeyhteisöjen muodostama SCAR on keskeinen toimija Etelämantereen ja Eteläisen jäämeren kansainvälisen tieteellisen tutkimuksen käynnistämässä, kehittämisessä ja koordinoinnissa. SCAR edustaa tieteenalojen välistä organisaatiota Kansainvälisessä tiedeneuvostossa (ICSU), ja se tarjoaa puolueetonta ja riippumatonta tietoa monille kansainvälisille yhteisöille, kuten Etelämanner-sopimuksen konsultatiivikokoukselle, YK:n ilmastonmuutosta koskevaan puitesopimukseen ja hallitustenväliselle ilmastonmuutospaneelille.

Etelämanner ja Eteläinen jäämeri ovat keskeisiä tekijöitä ilmaston ja hiilinielujen toiminnan säätelyssä, ja siksi Etelämanner-tutkimus on oleellinen osa näiden globaalisti merkittävien prosessien ymmärtämisessä ja tutkimuksessa. Nopeat muutokset osassa Etelämannerta voivat tulevina vuosikymmeninä synnyttää aivan uuden tyyppistä toimintaa. Etelämantereen hallinnoinnin, hoidon ja ympäristönsuojelun täytyy perustua tutkittuun tietoon.

Vuodesta 1958 SCARilla on ollut keskeinen rooli Etelämannerta koskevien visioiden ja tavoitteiden suunnittelussa, ja se on toteuttanut näitä Etelämanner-tutkimuksen päämääriä tukemalla kansainvälistä ja tieteenalojen välistä yhteistyötä. Tieteellisen neuvonnan tarjoaminen, mahdollisuuksien tunnistaminen ja yhteistyön mahdollistaminen ovat SCARin keskeisimpiä tehtäviä.

SCARin puheenjohtaja Steven Chown on sanonut: "Viimeisen 60 vuoden aikana Etelämantereen tutkijat ovat tehneet hämmästyttäviä löytöjä, jotka ovat vaikuttaneet käsityksiimme muuttuvasta maailmastamme. Nämä löydöt ovat vaikuttaneet globaaliin politiikkaan otsonikerrosta tuhoavien kemikaalien käytön kieltämiseksi, Eteläisen jäämeren ekosysteemien suojelemiseksi säädellen samalla kaupallista hyödyntämistä ja tarjonneet tietoa kansainväliseen ilmastonmuutosta koskevaan keskusteluun. Yksikään kansakunta ei voi saavuttaa tätä yksin ja SCAR on ylpeä kansainvälisestä johtajuudestaan Etelämantereen tutkimusohjelman muotoilussa."

Kuusi vuosikymmentä sitten Kansainvälinen geofysiikan vuosi kiinnitti maailman huomion Etelämanner-tutkimuksen jatkumisen tärkeyteen. Nyt hallitukset ympäri maailmaa työskentelevät yhdessä ilmastonmuutoksen torjumiseksi ja sen vaikutuksiin sopeutumiseksi. SCARilla on hyvät valmiudet tiedottaa ja mahdollistaa hallitustenvälisiä aloitteita uusien kunnianhimoisten päämäärien luomiseksi (globaaliin ilmastonmuutokseen liittyen) Etelämanner-tutkimuksessa.

Chown jatkaa: "Etelämanner muuttuu nopeasti. Noin 5800 neliökilometrin laajuinen jäälautta lohkesi Larsen C:n jäähyllystä syyskuussa 2017. Tämä on alkua sille, että jäähyly katoaa kokonaan. Pine Islandin jäätikkö jatkoi nopeaa kutistumistaan samoin kuin 80 % koko Etelämantereen niemimaan jäätiköistä. Mannerjään sulaminen vaikuttaa globaaliin meren pinnan nousuun. Etelämantereen osuus meren pinnan noususta voi olla yli metri vuoteen 2100 mennessä ja 13 metriä vuoteen 2500 mennessä."

"Etelämantereen merijäää kutistui 20 % keskimääräisestä vuosina 1981-2010 ja 2016 ja oli 10 % alle keskimääräisen vuonna 2017. Ruokaketjun alkupäässä olevien planktonien kuoret ovat vaarassa hiilidioksidin jyrkän lisääntymisen vuoksi, joka voi olla uhka koko Eteläisen jäämeren ruokaketjulle. Nämä äskettäin tehdyt huolestuttavat havainnot tekevät SCARin kansainvälisen yhteistyön entistä tärkeämmäksi jatkaessamme antroposeenisen aikakauden matkaamme."

SCAR jatkaa seitsemännelle vuosikymmenelleen ja sen jäsenmäärä on kasvanut merkittävästi - 12 alkuperäisestä jäsenestä vuonna 1958 tämän hetken 43:een. Se on vakiintunut kansainvälisesti tunnustetuksi ja vaikuttavaksi organisaatioksi. Tämä on ollut mahdollista tuhansien eri puolilla maailmaa olevien tutkijoiden sitoutumisen ja tuen ansiosta ja jotka muodostavat SCARin tieteellisen yhteisön SCARin jäsenorganisaatioiden tuella. SCAR kutsuu kaikki juhlimaan 60. syntymäpäiväänsä!

SCAR juhlii 60. syntymäpäiväänsä 35. kokouksessaan ja avoimessa tiedekokouksessaan (POLAR2018) Sveitsin Davosissa 15-26.6.2018.

Vapaa julkaistavaksi 00:01 GMT (02:01 Suomen aikaa) maanantaina 5.2.2018

<https://www.scar.org/>